

JA2016: Obežník o priebežných výsledkoch

31 orgánov dohľadu nad trhom z 24 európskych krajín spolupracuje na ochrane európskych spotrebiteľov

Spoločná akcia v oblasti dohľadu nad trhom so spotrebnými výrobkami 2016 (JA2016) je paneurópsky projekt spolufinancovaný Európskou úniou (EÚ), ktorý sa zameriava na konsolidáciu a posilnenie bezpečnosti výrobkov prostredníctvom efektívneho dohľadu nad trhom naprieč celým Európskym hospodárskym priestorom. Súčasťou projektu je viacero činností zameraných na konkrétne výrobky a budovanie kapacít („rozvoj metód“), ktoré podporujú dohľad nad trhom prostredníctvom identifikácie a odstránenia nebezpečných výrobkov z jednotného trhu.

Prvé výsledky kontroly výrobkov a činností súvisiacich s rozvojom metód boli predstavené na Výročnom workshope v oblasti dohľadu nad trhom na Malte. Dokazujú úspechy projektu v prospech európskych spotrebiteľov prostredníctvom hodnotenia rizík nebezpečných výrobkov a pravidiel presadzovania nápravných opatrení použitých zúčastnenými orgánmi trhového dohľadu, napr. stiahnutie výrobku z trhu.

S cieľom vyjadriť čoraz väčší význam elektronického obchodovania boli mnohé kontrolované výrobky odobraté ako vzorky z e-shopov. Projekt koordinuje [PROSAFE](#), nezisková mimovládna organizácia tvorená úradníkmi pre dohľad nad trhom so sídlom v Bruseli.

Foto: Výročný workshop v oblasti dohľadu nad trhom JA2016 na Malte

Prehľad zistení podľa kategórie výrobkov

► Výrobky určené na starostlivosť o dieťa - Nosiče a detské postielky

Čoraz obľúbenejšou skupinou výrobkov sú rôzne typy nosičov s celou škálou noriem a požiadaviek. V [JA2013](#) 92 % testovaných detských postielok nespĺňalo normy, pričom u polovice z nich sa zistilo, že predstavujú vážne riziko pre spotrebiteľov. Bola prijatá nová európska norma, ktorej cieľom je minimalizovať hlavné riziká spojené s výrobkami a akcia [JA2016](#) bola príležitosťou skontrolovať jej uplatňovanie a prípadne identifikovať požiadavky, ktoré treba revidovať. Celkovo bolo súčasťou odberov a testovania 84 nosidiel a 23 postielok. Výsledky testovania mali za následok 21 oznámení v rámci systému RAPEX v prípade nosidiel a 4 oznámenia v prípade postielok. Orgány členských štátov do konca projektu prijímú nápravné opatrenia na celkovo 89 produktov.

► Elektrické hračky

Táto činnosť sa zameriava na elektrické vlastnosti rôznych hračiek na batérie a hračiek so sieťovým napájaním. Cieľom zrealizovaného testovania bolo vyhodnotiť súlad s novou európskou normou pre elektrické hračky, ktorá vstúpila do platnosti 3. júna 2017, a pri niektorých vzorkách aj súlad so smernicou [ROHS2](#), ktorá obmedzuje použitie niektorých nebezpečných látok, najmä ťažkých kovov ako napríklad olovo a kadmium.

Celkovo sa v rámci JA2016 testovalo **238** vzoriek podľa normy pre elektrické hračky a **119** vzoriek podľa smernice ROHS. Podľa priebežných výsledkov sa miera zlyhania pohybuje na úrovni okolo **25 %** pri bezpečnostnej norme a takmer **65 %** pri ROHS.

► Prílepkové vŕtačky

Orgány pre dohľad nad trhom sa rozhodli primárne zamerať na lacnejšiu časť trhu. Celkovo bolo súčasťou odberov a testovania **100** výrobkov z elektronických aj kamenných obchodov. Skúmal sa súlad s administratívnymi požiadavkami normy súvisiacej s označovaním, upozoreniami, pokynmi na použitie a vyhlásením o zhode. Výrobky boli následne testované v laboratóriu podľa príslušných technických noriem. Predbežné výsledky ukazujú, že **70 %** vzoriek nie je úplne v súlade s administratívnymi požiadavkami, pričom takmer **20 %** neprešlo fyzickým testovaním.

► Domáce elektrospotrebiče (výrobky na vlasy)

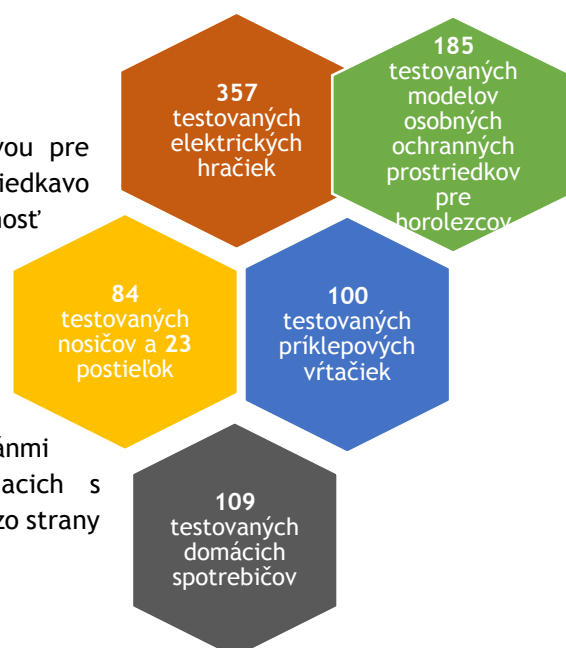
Predmetom kontroly a testovania bezpečnosti bolo **109** vzoriek fénov, kuliem a žehličiek na vlasy. Takmer **40 %** vzoriek pochádzalo od online predajcov. Výsledky laboratórneho testu odhalili mieru zlyhania tesne nad úrovňou **50 %** vo všetkých troch skupinách výrobkov, no väčšina z chýb sa týkala formálneho nesúladu a abnormálnej prevádzky. Doterajšie došetrenia vyústili do **9** oznámení v systéme RAPEX, pričom osem z nich bolo klasifikovaných ako oznámenie o nebezpečnom výrobku so závažným rizikom.

Osobné ochranné prostriedky pre horolezcov

Osobné ochranné prostriedky sú jedinečnou výzvou pre orgány dohľadu nad trhom. Hrozbu len zriedkavo predstavujú samotné výrobky, ale skôr ich neschopnosť fungovať tak, ako sa predpokladá, takže používateľ je vystavený veľmi vážnemu riziku, či dokonca smrti. Kontrolou prešlo päť typov lezeckého vybavenia: **horolezecké laná, popruhy, tlmiče nárazov, záchytky a helmy.**

Celkovo bolo súčasťou odberov a testovania **185** modelov. Predbežné výsledky testov zo 180 správ, ktoré boli doteraz orgánmi dohľadu zaslané, naznačujú celkovo **130** nedostatkov súvisiacich s bezpečnosťou alebo rizikom, ktoré si vyžadujú dôsledné došetrenie zo strany národných orgánov dohľadu nad trhom.

Dopady projektov

Zúčastnené orgány dohľadu nad trhom hodnotili riziko súvisiace s nedostatkami identifikovanými počas testovania vzoriek. Prijali náležité ochranné opatrenia primerané povahe daného rizika, napríklad v podobe stiahnutia nevyhovujúcich výrobkov z trhu a žiadostí o nápravu nedostatkov zaslaných hospodárskym subjektom.

Orgány dohľadu nad trhom notifikujú zistené nebezpečné výrobky prostredníctvom nástroja Európskej komisie, systému včasného varovania [Safety Gate](#). Týždenné správy obsahujúce upozornenia sú k dispozícii na zvýšenie povedomia verejnosti.

PROSAFE a orgány dohľadu nad trhom aktívne propagujú výsledky JA2016 pred cieľovým publikom a skupinami zainteresovaných strán na národnej a európskej úrovni s cieľom zvýšiť viditeľnosť výsledkov projektov. Na tento účel sa uplatňuje cieľná komunikačná a informačná stratégia prostredníctvom rôznych komunikačných tokov. Všetky vytvorené nástroje, šablóny, usmernenia a e-learning moduly sú dostupné na [webovom portáli PROSAFE](#). Novinky o výsledkoch testovania výrobkov a dopadoch činností projektu sú priebežne zverejňované na [Twitter konte PROSAFE](#) (@PROSAFE_ORG), aby sa dostali k cieľovému odbornému publiku a širokej verejnosti.

Upozornenie!

Vyššie uvedené výsledky sa zakladajú na vzorkách výrobkov odobratých z trhov krajín zúčastnených na projektoch. Tak ako pri väčšine činností súvisiacich s dohľadom nad trhom, výsledky predstavujú cieľné úsilie orgánov zamerané na identifikáciu nebezpečných výrobkov. Nepredstavujú štatisticky platný obraz o situácii na celom trhu.

Testy boli uskutočnené v akreditovaných laboratóriách a zameriavali sa na bezpečnostné požiadavky, ktoré majú najväčší dopad na bezpečnosť spotrebiteľa.

Činnosti zamerané na vývoj metód

JA2016 zahŕňa viaceré činnosti, ktorých cieľom je vyvinúť metodiku a infraštruktúru na podporu dohľadu nad trhom v členských štátoch. Väčšina z týchto činností už bola dokončená:

- ▶ Činnosti súvisiace s **novými a vznikajúcimi problémami** poskytli pravidelnú platformu na výmenu informácií medzi európskymi orgánmi dohľadu nad trhom a orgánmi v Kanade a USA. Na piatich networkingových konferenciách mali úradníci možnosť dozvedieť sa o aktuálnych hrozbách pre bezpečnosť spotrebiteľov. Včasná znalosť nových a vznikajúcich problémov podporuje rozvoj osvedčených postupov, ktoré sa dajú uplatňovať po celom svete – medzi nedávne príklady patria hoverboardy a tzv. fidget spinners.
- ▶ **Fórum pre rýchle poradenstvo** (interné fórum pre výmenu znalostí založené organizáciou PROSAFE) bolo vytvorené počas predchádzajúcich spoločných akcií a opäť umožnilo úradníkom dohľadu nad trhom vymeniť si odborné názory na nové a vznikajúce problémy a výrobky. Počas prvého vykazovacieho obdobia bolo na fóre položených 20 otázok s asi 4 odpoveďami na každú otázku od úradníkov s riešením predložených problémov.
- ▶ Aktivita **hodnotenia rizika (HR)** skúmala metódy HR a jej výsledkom sú 3 nové usmernenia pre hodnotenie rizika akustických hračiek, pyrotechniky a chýbajúcich upozornení a pokynov, ktoré majú kontrolórom dohľadu nad trhom pomôcť jednotne vyhodnotiť riziká výrobkov. Jednou zo zásadných iniciatív za posledné roky bolo vypracovanie šablón pre HR. Momentálne existuje **25** takýchto šablón, ktoré sa dajú bezplatne stiahnuť z novo vytvoreného [web centra a elektronickej knižnice PROSAFE](#).
- ▶ Aktivita **Priebežné zlepšovanie dohľadu nad trhom (CIMS)** uľahčuje proces systematického budovania kapacít, keďže orgány sa môžu od seba učiť osvedčené postupy prostredníctvom schémy podobnej výmennému programu. V rámci JA2016 boli vypracované dve preskúmania CIMS, jedno na Cypre a jedno na Islande. Zistenia z projektu sú prospešné pre všetky orgány, ktoré sa zúčastnili - 8 orgánov dohľadu nad trhom na Cypre a 5 na Islande. Výsledky sú k dispozícii na stránke PROSAFE.
- ▶ V rámci aktivity **e-learning** boli vypracované moduly dostupné pre orgány dohľadu nad trhom, podniky a ďalšie osoby, s cieľom ďalej budovať kapacity v oblasti problémov s bezpečnosťou výrobkov. V rámci JA2016 došlo k revízii a aktualizácii HR e-learningu s 5 novými interaktívnymi modulmi preloženými do ďalších jazykov EÚ vďaka dobrovoľnej podpore jednotlivých orgánov dohľadu nad

trhom (Chorvátsko, Lotyšsko, Litva). Všetky moduly sú prístupné na [webovom centre HR PROSAFE](#) - celá knižnica e-learningových kurzov je zadarmo, no je potrebné sa zaregistrovať.

Kontaktujte nás:

Ioana Sandu, Výkonná riaditeľka
Kancelária PROSAFE
Avenue des Arts/Kunstlaan 41, B-1040 Brusel,
Belgicko
Tel: +32 2 8080 996
info@prosafe.org/www.prosafe.org

Líder projektu: **Thomas Berbach**,
Senior policy officer - oddelenie 5A „Priemyselné výroby“
Riaditeľstvo pre politiku hospodárskej súťaže,
spotrebiteľské otázky a kontrolu podvodov (DGCCRF),
Francúzsko

Bureau-5A@dgccrf.finances.gouv.fr

Základné informácie

Tieto informácie vydáva PROSAFE a orgány dohľadu nad trhom zastupujúce 24 krajín EÚ/EHP v rámci JA2016: Belgicko, Bulharsko, Cyprus, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Chorvátsko, Island, Írsko, Lotyšsko, Luxembursko, Malta, Nemecko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Španielsko a Švédsko. PROSAFE združuje úradníkov zodpovedných za dohľad nad trhom z celej Európy.

Vyhlasenie: Tento obežník je výsledkom akcie Spoločný dohľad nad trhom s výrobkami GPSD - JA2016, ktorá dostala finančné prostriedky od Európskej únie v rámci „Programu komunitárnej akcie v oblasti spotrebiteľskej politiky (2014-20120)“. Obsah tohto obežníka vyjadruje výlučne názory autora a zodpovednosť preberá výlučne autor. Nie je ho možné považovať za vyjadrenie názorov Európskej komisie a/alebo Výkonnej agentúry pre spotrebiteľov, zdravie, poľnohospodárstvo a potraviny alebo akéhokoľvek iného orgánu Európskej únie. Európska komisia a Agentúra nepreberajú zodpovednosť za prípadné použitie informácií, ktoré obežník obsahuje.